

Välfärdsområdesstyrelsen 13.11.2023 § 189

§ 189

Svar på den av ledamot Värmälä och 11 andra ledamöter lämnade fullmäktigemotionen nr 8/2023 Ett pilotprojekt med rådgivning för äldre i Gröndal

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Suominen Tuula
Jenni Björksten
Puurunen Veli-Pekka

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. ge följande svar på fullmäktigemotionen:

Inledning

Som det konstateras i motionen kommer antalet personer över 75 år att öka på ett betydande sätt under de kommande åren i Västra Nyland, och både kommunerna och välfärdsområdet måste förbereda sig på det. Välfärdsområdet ansvarar för produktionen av social- och hälsovårdstjänster. Främjandet av hälsa och välfärd hör både till välfärdsområdet och till kommunerna i området. Tjänster som motsvarar rådgivning för äldre/seniorrådgivning erbjuds redan nästan överallt i samarbete mellan Seniorinfo inom tjänsterna för äldre och hälsostationerna som hör till den öppna sjukvården inom de gemensamma social- och hälsovårdstjänsterna.

Tjänster som motsvarar seniorrådgivning i Västra Nylands välfärdsområde

Enligt 12 § i äldrevårdslagen ska välfärdsområdet ordna rådgivningstjänster som stöder den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand. Seniorinfo erbjuder de äldre rådgivning och handledning exempelvis i fråga om hälsa och välbefinnande (bland annat näring, motionsmöjligheter, verksamhet som ordnas av organisationer och andra aktörer inom den tredje sektorn), frågor om boende, tjänster som erbjuds av privata aktörer, sociala förmåner och tjänster för äldre. Seniorinfo ansvarar också för bedömningen av servicebehovet i fråga om hemvård och stödtjänster för boende hemma, stöd för närståendevård, färdtjänst enligt socialvårdslagen, gemenskapsboende och serviceboende med heldygnsomsorg samt övriga tjänster som är beroende på beslut. En stor del av de äldre (cirka 60 % av 60-åringarna och 80 % av 80-åringarna) är långtidssjuka. De har därför redan en långvarig och regelbunden vårdkontakt till en hälsostation och på det sättet får de även rådgivning som stöder välbefinnandet och hälsan.

Välfärdsområdet ska enligt 12 § i äldrevårdslagen dessutom tillhandahålla hälsokontroller, mottagningar och hembesök som stöder välbefinnandet, hälsan, funktionsförmågan och förmågan att klara sig på egen hand särskilt för dem bland den äldre befolkningen vars

levnadsförhållanden eller livssituation utifrån forskningsrön eller allmän livserfarenhet bedöms innebära riskfaktorer som ökar behovet av service. Sådana riskgrupper är bland annat äldre närståendevårdare, personer som nyligen förlorat sin partner eller en annan närstående, ensamma personer, personer som blir utskrivna från sjukhus samt personer med en minnessjukdom. Närståendevårdare och personer med en minnessjukdom har en egen kontaktperson på Seniorinfo. För närståendevårdare ordnas också hälsokontroller. Personer som blir utskrivna från sjukhus får rådgivning, handledning och en bedömning av servicebehovet i samband med utskrivningen.

Hälsostationstjänsternas teammodell stödjer tillgången till vård och dess kontinuitet

Hälsostationstjänsterna hör till servicelinjen för den öppna sjukvården inom serviceområdet för gemensamma social- och hälsovårdstjänster. Ur hälsostationstjänsternas perspektiv och i den nuvarande finansierings- och personalsituationen är det viktigt att hålla kvar hälsostationernas läkar- och vårdarresurser, så att man kan svara på det ökade servicebehovet på bästa möjliga sätt. Att grund en ny serviceform (seniorrådgivning) betyder att personalens arbetstid måste omdisponeras. Vårdpersonalen och läkarna måste då ägna sin tid åt hälsokontroller för äldre, istället för att vårda äldre som behöver hälsostationens tjänster. Det här skulle göra köerna allt längre vid hälsostationerna.

Kilo hälsostation, som betjänar invånarna i Gröndal, använder en teammodell i och med vilken bekanta experter ansvarar för invånarens vård. Bedömningen av behovet av vård är bättre, när invånaren och hans situation är bekanta för experten sedan tidigare. Även vårdens kontinuitet är bättre, vilket är särskilt viktigt i fråga om äldre.

Införandet av teammodellen har förbättrat tillgången till vård vid hälsostationen och man behöver inte vänta länge på en läkarmottagningstid. Hälsostationens team arbetar fysiskt i samma lokal på hälsostationen och teamets medlemmar samarbetar ständigt med varandra. Att flytta hälsostationstjänster till en mindre enhet för en klientgrupp kan leda till att teamen splittras och att tillgången till vård och vårdens kontinuitet på så sätt försämras.

Av lokalerna förutsätter hälsostationsverksamheten förutom dataanslutningar även bland annat ändamålsenlig möblering, vårdredskap, läkemedel och städnings- och bevakningstjänster, och att ordna dessa endast för användning på deltid kan orsaka höga kostnader.

Vi utvecklar tjänster som främjar välbefinnandet bland äldre särskilt för riskgrupper

Social- och hälsovårdens resurser bör riktas till sådana tjänster som kan väntas ge kommuninvånarna hälso nytta till rimliga kostnader. Allmän rådgivning och handledning ges per telefon utan tidsbokning. Det är emellertid inte möjligt att ordna kostnadseffektiv mottagningsverksamhet på så sätt att den inte grundar sig på tidsbokning. Särskilt i de områden i Västra Nyland, där invånartätheten och antalet klienter är låga, kan mottagningsverksamhet av typen walk-in inte ordnas på ett kostnadseffektivt sätt som en separat del i förhållande till hälsostationsverksamheten. Med hjälp av hälsostationernas teammodell är det möjligt att på ett bättre sätt beakta bedömningen av vårdbehovet för äldre samt vårdens kontinuitet och tillgången till vård, och det är inte lönsamt att flytta en hälsostations verksamhet till en mindre enhet för en klientgrupp.

Tjänster som motsvarar seniorrådgivningen finns redan i vårt välfärdsområde, trots att de inte kallas för rådgivning och de inte finns på samma ställe. Det är snarare fråga om en verksamhetsmodell där man identifierar riskgrupperna och riktar behövliga åtgärder till dem. Att grunda en separat seniorrådgivningsverksamhet innebär att en delvis överlappande social- och hälsovårdstjänst skapas vid sidan av Seniorinfo och hälsostationernas verksamhet, vilket bidrar till att ytterligare splittra tjänsterna för äldre.

I vår servicesstrategi har vi förbundit oss till att utveckla effektiva tjänster som stödjer välbefinnandet, hälsan, funktionsförmågan och förmågan att klara sig på egen hand särskilt för äldre som hör till de identifierade riskgrupperna, och i vars livssituation man har identifierat riskfaktorer som ökar servicebehovet. Vi förverkligar det här bland annat genom att använda oss av riktade hälsoundersökningar och utveckla Seniorinfos verksamhet, hälsostationernas funktionalitet och det flexibla samarbetet mellan olika tjänster.

och

2. konstatera att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Behandling

Under behandlingen ändrade föredraganden sitt beslutsförslag enligt följande:

Följande stycke läggs till svaret:

”Att utveckla arbetet med att främja välbefinnandet och hälsan hos äldre tillsammans med kommuner och föreningar är en av Seniorinfos viktiga uppgifter och som kommer att beaktas som en del av välfärdsplanen för äldre.”

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt

1. ge följande svar på fullmäktigemotionen:

Inledning

Som det konstateras i motionen kommer antalet personer över 75 år att öka på ett betydande sätt under de kommande åren i Västra Nyland, och både kommunerna och välfärdsområdet måste förbereda sig på det. Välfärdsområdet ansvarar för produktionen av social- och hälsovårdstjänster. Främjandet av hälsa och välfärd hör både till välfärdsområdet och till kommunerna i området.

Tjänster som motsvarar rådgivning för äldre/seniorrådgivning erbjuds redan nästan överallt i samarbete mellan Seniorinfo inom tjänsterna för äldre och hälsostationerna som hör till den öppna sjukvården inom de gemensamma social- och hälsovårdstjänsterna.

Tjänster som motsvarar seniorrådgivning i Västra Nylands välfärdsområde

Enligt 12 § i äldrevårdslagen ska välfärdsområdet ordna rådgivningstjänster som stöder den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand. Att utveckla arbetet med att främja välbefinnandet och hälsan hos äldre tillsammans med kommuner och föreningar är en av Seniorinfos viktiga uppgifter och som kommer att beaktas som en del av välfärdsplanen för

äldre.

Seniorinfo erbjuder de äldre rådgivning och handledning exempelvis i fråga om hälsa och välbefinnande (bland annat näring, motionsmöjligheter, verksamhet som ordnas av organisationer och andra aktörer inom den tredje sektorn), frågor om boende, tjänster som erbjuds av privata aktörer, sociala förmåner och tjänster för äldre. Seniorinfo ansvarar också för bedömningen av servicebehovet i fråga om hemvård och stödtjänster för boende hemma, stöd för närståendevård, färdtjänst enligt socialvårdslagen, gemenskapsboende och serviceboende med heldygnsomsorg samt övriga tjänster som är beroende på beslut. En stor del av de äldre (cirka 60 % av 60-åringarna och 80 % av 80-åringarna) är långtidssjuka. De har därför redan en långvarig och regelbunden vårdkontakt till en hälsostation och på det sättet får de även rådgivning som stöder välbefinnandet och hälsan.

Välfärdsområdet ska enligt 12 § i äldrevårdslagen dessutom tillhandahålla hälsokontroller, mottagningar och hembesök som stöder välbefinnandet, hälsan, funktionsförmågan och förmågan att klara sig på egen hand särskilt för dem bland den äldre befolkningen vars levnadsförhållanden eller livssituation utifrån forskningsrön eller allmän livserfarenhet bedöms innebära riskfaktorer som ökar behovet av service. Sådana riskgrupper är bland annat äldre närståendevårdare, personer som nyligen förlorat sin partner eller en annan närstående, ensamma personer, personer som blir utskrivna från sjukhus samt personer med en minnessjukdom. Närståendevårdare och personer med en minnesjukdom har en egen kontaktperson på Seniorinfo. För närståendevårdare ordnas också hälsokontroller. Personer som blir utskrivna från sjukhus får rådgivning, handledning och en bedömning av servicebehovet i samband med utskrivningen.

Hälsostationstjänsternas teammodell stödjer tillgången till vård och dess kontinuitet

Hälsostationstjänsterna hör till servicelinjen för den öppna sjukvården inom serviceområdet för gemensamma social- och hälsovårdstjänster. Ur hälsostationstjänsternas perspektiv och i den nuvarande finansierings- och personalsituationen är det viktigt att hålla kvar hälsostationernas läkar- och vårdarresurser, så att man kan svara på det ökade servicebehovet på bästa möjliga sätt. Att grund en ny serviceform (seniorrådgivning) betyder att personalens arbetstid måste omdisponeras. Vårdpersonalen och läkarna måste då ägna sin tid åt hälsokontroller för äldre, istället för att vårda äldre som behöver hälsostationens tjänster. Det här skulle göra köerna allt längre vid hälsostationerna.

Kilo hälsostation, som betjänar invånarna i Gröndal, använder en teammodell i och med vilken bekanta experter ansvarar för invånarens vård. Bedömningen av behovet av vård är bättre, när invånaren och hans situation är bekanta för experten sedan tidigare. Även vårdens kontinuitet är bättre, vilket är särskilt viktigt i fråga om äldre.

Införandet av teammodellen har förbättrat tillgången till vård vid hälsostationen och man behöver inte vänta länge på en läkarmottagningstid. Hälsostationens team arbetar fysiskt i samma lokal på hälsostationen och teamets medlemmar samarbetar ständigt med varandra. Att flytta hälsostationstjänster till en mindre enhet för en klientgrupp kan leda till att teamen splittras och att tillgången till vård och vårdens kontinuitet på så sätt försämras.

Av lokalerna förutsätter hälsostationsverksamheten förutom

dataanslutningar även bland annat ändamålsenlig möblering, vårdredskap, läkemedel och städnings- och bevakningstjänster, och att ordna dessa endast för användning på deltid kan orsaka höga kostnader.

Vi utvecklar tjänster som främjar välbefinnandet bland äldre särskilt för riskgrupper

Social- och hälsovårdens resurser bör riktas till sådana tjänster som kan väntas ge kommuninvånarna hälsoeffekt till rimliga kostnader. Allmän rådgivning och handledning ges per telefon utan tidsbokning. Det är emellertid inte möjligt att ordna kostnadseffektiv mottagningsverksamhet på så sätt att den inte grundar sig på tidsbokning. Särskilt i de områden i Västra Nyland, där invånartätheten och antalet klienter är låga, kan mottagningsverksamhet av typen walk-in inte ordnas på ett kostnadseffektivt sätt som en separat del i förhållande till hälsostationsverksamheten. Med hjälp av hälsostationernas teammodell är det möjligt att på ett bättre sätt beakta bedömningen av vårdbehovet för äldre samt vårdens kontinuitet och tillgången till vård, och det är inte lönsamt att flytta en hälsostations verksamhet till en mindre enhet för en klientgrupp.

Tjänster som motsvarar seniorrådgivningen finns redan i vårt välfärdsområde, trots att de inte kallas för rådgivning och de inte finns på samma ställe. Det är snarare fråga om en verksamhetsmodell där man identifierar riskgrupperna och riktar behövliga åtgärder till dem. Att grunda en separat seniorrådgivningsverksamhet innebär att en delvis överlappande social- och hälsovårdstjänst skapas vid sidan av Seniorinfo och hälsostationernas verksamhet, vilket bidrar till att ytterligare splittra tjänsterna för äldre.

I vår servicesstrategi har vi förbundit oss till att utveckla effektiva tjänster som stödjer välbefinnandet, hälsan, funktionsförmågan och förmågan att klara sig på egen hand särskilt för äldre som hör till de identifierade riskgrupperna, och i vars livssituation man har identifierat riskfaktorer som ökar servicebehovet. Vi förverkligar det här bland annat genom att använda oss av riktade hälsoundersökningar och utveckla Seniorinfos verksamhet, hälsostationernas funktionalitet och det flexibla samarbetet mellan olika tjänster.

och

2. konstatera att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Redogörelse

Ledamot Värmälä och 11 andra ledamöter lämnade på välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 13 juni 2023, § 38, in en motion om ett pilotprojekt med rådgivning för äldre i Gröndal.

De som lämnat in motionen föreslår att man genomför ett pilotprojekt i Gröndal i Esbo, där tjänsterna kan vara till exempel på en rådgivning för

äldre. Det vore bra att även experter från Esbos idrottstjänster och kulturväsende deltar i pilotprojektet, utöver experter inom hälso- och sjukvården.

Enligt 26 § i förvaltningsstadgan har fullmäktigeledamöterna rätt att lämna in motioner i frågor som hänför sig till välfärdsområdets verksamhet. På en motion som inte påverkar budgeten och som undertecknats av 1–14 fullmäktigeledamöter ska välfärdsområdesstyrelsen senast ett halvt år efter att motionen lämnats in ge ett skriftligt svar till den första undertecknaren. Svaret sänds till de övriga ledamöterna i samband med föredragningslistan för det första fullmäktigesammanträdet efter att svaret getts.

Bilagor

- 1 Valtuutettu Värmälän valtuustoaloite: Viherlaakson vanhusneuvolapilotista / Ledamot Värmäläs fullmäktigemotion: Ett pilotprojekt med rådgivning för äldre i Gröndal

Tilläggsmaterial

För kännedom

Beslutshistoria